

Park Włoski w Parku Podzamcze

Data dodania: 0000-00-00 00:00:00

Link: <https://leczna.pl/aktualnosci/park-wloski-w-parku-podzamcze>

Krótką historia

Na wysokiej górze w widłach Świnki i Wieprza wznosił się łęczyński zamek. Nie wiadomo kiedy powstał i kto kazał go wybudować. Pierwsza wzmianka o łęczyńskiej budowli obronnej pochodzi z dokumentu datowanego na 27 listopada 1525 roku. Prawdopodobnie wraz z budową zamku powstał „typowy renesansowy ogród staropolski, podzielony na kwatery rzędami drzew z towarzyszącymi altanami”. Opis dóbr łęczyńskich z początku XIX wieku wskazuje niestety na zły stan zaniedbanego ogrodu. Po zakupie dóbr łęczyńskich przez Jana Gottlieba Blocha, który był znany z dbałości o swoje gospodarstwo zmienił się wygląd parku. Nowy właściciel polecił przekomponować park w układ krajobrazowy. Po pierwszej wojnie światowej za czasów Józefa Bogusławskiego w miejsce obumarłych drzew nasadzono szereg gatunków egzotycznych takich jak platan klonolistny, klony srebrzyste, sosny czarne i wejmutki oraz inne.

Z biegiem lat park i jego układ kompozycyjny na skutek zaniedbań pielęgnacyjnych uległ zatarciu. Współcześnie zachowane elementy kompozycyjne są pozostałościami ogrodu krajobrazowego z XIX i XX wieku. Przy planowaniu rewitalizacji parku Podzamcze zdecydowano o odtworzeniu XIX wiecznego parku krajobrazowego z akcentem wcześniejszej historii czyli XVIII wiecznym ogrodem włoskim, który „jest nie tylko tradycyjny, ale i oznacza się prostotą, pięknem i użytecznością”.

Ogród geometryczny odtworzono w skromniejszym zakresie, nie tak bogatym jak w XVIII wieku. Zachowano proporcje kwater oraz układ kształtowany przez historyczne szpalery lipowe. Wokół centralnego punktu utworzono 4 kwatery ozdobne. Na obrzeżach regularnego, kwatrowego ogrodu włoskiego osiowo powiązanego z dawnym dworem założono park krajobrazowy.

Image not found or type unknown

Pomniki przyrody

Drzewo może zostać zakwalifikowane jako pomnik, jeśli ma odpowiednią pierśnicę, to jest średnicę pnia na wysokości 130 cm. Dla klonu i jaworu powinna wynosić 70 cm, jesionu 80 cm, lipy, sosny, świerka 100 cm, a dębu i topoli 120 cm. Status pomnika mogą uzyskać znacznie cieńsze drzewa, jeśli należą do gatunków obcych i rzadkich, występujących na granicy swojego zasięgu lub spełniają ważną rolę w krajobrazie. Na terenie zespołu dworsko-parkowego Podzamcze występuje kilka okazów spełniających te kryteria. Są to min.: platan klonolistny, sosna wejmutka, sosna czarna, iglicznia trójcierniowa, strączyn żółty. Wszystkie drzewa pomnikowe są skupione w części krajobrazowej parku wokół ogrodu włoskiego.

Do niedawna ozdobą parku był pomnikowy dąb wielkoowocowy o wysokości ponad 30 metrów. Kilka lat temu dąb nie przetrzymał długo utrzymującej się suszy i usechł. Ze względu na wiek szacowany na 150 lat, rozmiary i formę został poddany zabiegom zabezpieczającym i zachowany dla odwiedzających. Można go podziwiać przy głównej alei prowadzącej przez park.

Na terenie Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego, który zajmuje część przestrzeni parkowej rósł klon srebrzysty. Drzewo o obwodzie 240 cm miało status pomnika przyrody. Podczas inwentaryzacji przeprowadzonej w 1984 roku zaliczono go do przedziału wiekowego 100-150 lat, co stawiało go w roli staruszka, ponieważ drzewa tego gatunku rzadko dożywają 100 lat. Gatunek ten charakteryzuje miękkie drewno i dlatego łatwo ulega działaniu silnych wiatrów. Tak było i w tym przypadku. Kolejne burze dopełniały zniszczeń. Jeszcze niedawno o dawnej wielkości świadczył kilkumetrowy fragment pnia, aż do 2018 roku, kiedy został całkowicie wycięty.

Image not found or type unknown

Legenda o Czarnym Panie

Kiedy wybierzesz się do parku po zmroku, masz dużą szansę na spotkanie z tajemniczym Czarnym Panem, zwanym także Panem Litwinem. Najczęściej pojawia się pod starym, olbrzymim kasztanem. Pan Litwin ma postać starszego, dystyngowanego, staromodnie ubranego pana w cylindrze i czarnej pelerynie, z laseczką w dłoni. Zazwyczaj pyta grzecznie o drogę na Litwę, ściska dłoń napotkanego zimnymi palcami, po czym znika tak szybko, jak się pojawił.

Mieszkańcy Łęcznej i Podzamcza znają tę tajemniczą postać od kilku pokoleń, co znaczy, że jeszcze nikt nie wskazał Czarnemu Panu drogi na Litwę. Bywał widziany także na okolicznych polach, przeważnie w porze palenia jesiennych ognisk – jednakże jego ulubionym miejscem pozostaje park.

Image not found or type unknown

Czy wiesz, że?

Według słownika PWN "podzamcze" to „teren rozciągający się w pobliżu zamku, dawniej też osada znajdująca się na tym terenie”. Inne źródła także podają podobne znaczenie tego słowa: teren wokół rezydencji królewskiej lub teren za murami grodu. W „Wykazie urzędowych nazw miejscowości i ich części” opublikowanym w 2015 roku przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji widnieją 34 miejscowości o nazwie Podzamcze oraz 6 miejscowości o nazwie powiązanej z podzamczem (Podzamcze Korczyńskie, Podzamek). Najbliższe Podzamcze to miejscowości w gminie Mełgiew i Bychawa oraz części miast Lublin, Bychawa i Włodawa.

Jednym ze znamienitych gości łęczyńskiego Podzamcza był Ignacy Jan Paderewski (pianista, premier i minister spraw zagranicznych), który przybył do ówczesnego właściciela Henryka Blocha z myślą zakupu dóbr. Wizyta miała miejsce około 1910 roku. Łęczna bardzo przypadła do gustu Ignacemu Paderewskiemu, jednak w kupnie ubiegł go Józef Bogusławski.

Image not found or type unknown

Image not found or type unknown

